

**STRATEGII DIDACTICE MODERNE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE -
EVALUARE A DISCIPLINEI ANALIZEI ECONOMICO-FINANCIARE**

**MODERN TEACHING STRATEGIES IN THE PROCESS OF TEACHING - LEARNING -
EVALUATION OF THE DISCIPLINE OF ECONOMIC-FINANCIAL ANALYSIS**

CZU: 378.147:005.52(478)

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2023.13>

Nelea CHIRILOV,

dr., conf. univ., Academia de Studii Economice din Moldova, chirilov.nelea.vladimir@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4979-4633>

Abstract. *Actualmente, evoluția și dezvoltarea societății în ansamblul nu putea avea loc fără schimbări în științele educației economice. Drept urmare, știința și arta de a învăța pe alții, de a-i învăța să învețe dar mai ales de a insufla dragoste pentru cunoașterea disciplinei analizei economico-financiare, a determinat cercetarea problemelor și strategiilor didactice moderne în procesul de predare – învățare - evaluare. Creșterea calității în procesul predării disciplinei analizei economico-financiare obligă profesorul să cunoască și să folosească strategii didactice bazate pe acțiune, aplicare, cercetare și experimentare. Astfel, li se va crea studenților ocazia de a practica o învățare de calitate, de a beneficia de o îndrumare competentă, de a acumula cunoștințe durabile, susceptibile de a fi utilizate și în practica economică.*

Keywords: didactică, predare, învățare, evaluare, metode interactive

JEL Classification: I21, M40

Introducere. Strategia didactică este o modalitate eficientă prin care profesorul îi ajută pe studenți la cunoașterea și dezvoltarea capacităților intelectuale, priceperile, deprinderile și aptitudinile în domeniul economic. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu studenții, în vederea realizării cu eficiență a învățării disciplinei analizei economico-financiare. Astfel, strategia didactică este colaborarea desfășurată de profesor împreună cu studenții, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de a învăța în echipă sau individual, de a utiliza anumite materiale didactice, metode, tehnici sau procedee de lucru.

Probleme în cadrul procesului de predare – învățare – evaluare

În opinia autorului, procesul de predare – învățare - evaluare a disciplinei analizei economico-financiare are la bază diferite probleme care influențează strategia didactică aplicată, și anume:

- *Probleme legate de procesul de predare*, care țin nemijlocit de factorul uman – profesorul: nivelul de pregătire a acestuia, perfecționarea continuă, cunoașterea practicii contabile și analizei economice, contactul și modul de comunicare cu auditoriul, cunoașterea metodelor moderne de predare etc.
- *Probleme legate de procesul de învățare*, care țin de instituția de învățământ: dotarea spațiilor de învățământ și cercetare, nivelul de satisfacție și asigurare materială, sistemul de stimulare materială, dotarea și accesul la informație etc.
- *Probleme de natură mixtă*, care sunt legate nemijlocit de procesul de predare-învățare: pregătirea preuniversitară, cultura învățării, cunoașterea altor discipline economice, asigurarea didactică cu manuale etc.

Fiecare din problemele menționate are impact asupra strategiei de desfășurare a procesului de predare – învățare – evaluare, iar pentru îmbunătățirea calității studiilor este necesar soluționarea acestora. În acest context, conferențiarul universitar Lilia Grigori, susține că „Procesul final de dotare a tinerilor specialiști contabili cu abilitățile specifice este în continuu proces de îmbunătățire. Acest aspect este dictat atât de procesele firești de schimbare în societate (ne referim și la schimbări

intercomunitare, dar și la schimbări informaționale), cât și de procesele de schimbare în domeniul contabilității” [2, p.7-8].

Metodologia didactică între tradiție și inovație. Premisele utilizării metodelor didactice în cadrul predării disciplinei analizei economico-financiare trebuie raportate la didactica post-modernă care subliniază legătura dintre cele trei componente ale procesului de învățământ: predare – învățare - evaluare. În cele ce urmează, vom cerceta și compara două metode didactice utilizate în procesul predării disciplinei analizei economico-financiare, și anume, metoda expozitivă și metoda interactivă.

Metodele expozitive (de exemplu: povestirea, descrierea, explicația, prelegerea etc.) au avantajul prezentării conținuturilor unui număr mare de auditori, într-un timp relativ scurt, cu accent pe elementele esențiale. Rolul profesorului în acest caz se rezumă la cel de transmițător al mesajului educațional. Esențială este însă modalitatea în care reușește să capteze și să mențină interesul și atenția studenților pe parcursul expunerii disciplinei analizei economico-financiare.

În cazul folosirii unei metodologii interactive, rolul cadrului didactic se diversifică, astfel că el devine moderator și participant alături de studenții săi la soluționarea problemelor disciplinei analizei economico-financiare. Prin urmare, crește gradul de activism și de implicare a studentului la activitate. Interactivitatea presupune și o atitudine pozitivă față de importanța muncii în echipă, față de cooperare, față de susținerea ideilor apărute prin colaborarea cu ceilalți. Specifică metodelor didactice interactive în procesul predării disciplinei analizei economico-financiare este:

- multirelaționalitatea între profesor și studenți, precum și, între student și colegii săi;
- dezvoltarea capacităților de comunicare, stimularea încrederii în sine etc.

De remarcat, că învățământul modern pune accent pe poziția studentului ca subiect activ al propriei formări, pe descoperire și cercetare, pe creație etc., însă de multe ori, acestea necesită un timp mai îndelungat care nu se suprapune cu timpul universitar disponibil. Valențele informative ale metodelor expozitive le conferă acestora o poziție viabilă în ansamblul metodelor didactice, deoarece, într-un timp relativ scurt, un singur profesor poate transmite o cantitate mare de date. Acest lucru apare ca o necesitate mai ales în condițiile volumului sporit de cunoștințe cuprins în curriculum.

Pe de altă parte, comunicarea de tip expozitiv, prin însăși faptul că oferă o cale mai scurtă de învățare, poate avea dezavantajul formalismului, al lipsei operaționalității, studentul acumulând un bogat bagaj de cunoștințe ce nu-și găsesc corespondentul în practica economică sau pe care nu știe cum să le folosească. Nu metoda în sine este criticată, ci modul în care este aplicată și maniera în care este solicitat studentul să răspundă cerințelor și sarcinilor de învățare. În situațiile în care cadrul didactic alege să transmită studenților săi cunoștințe „*de-a gata elaborate*” și combină acest fapt cu un stil autoritar prin care impune reproducerea acestora în aceeași manieră în care ele au fost predate, intervine *învățământul bazat pe memorizare și reproducere, lipsit de stimularea gândirii analitice (analiza, sinteza, abstractizarea, generalizarea, concretizarea), a imaginației, a creativității etc.*

În același timp, metodele interactive accentuează latura formativ-educativă de dezvoltare a studentului atât prin oferirea de ocazii de a descoperi și a valida în practică cunoștințele teoretice, cât și prin oportunitățile sociale de dezvoltarea a trăsăturilor de caracter, de voință și perseverență.

Una dintre cele mai sigure metode de stimulare și de generare de idei noi pentru a soluționa diferite situații practice în domeniul analizei economico-financiare, este organizarea lucrului în echipe și interacțiunea între studenți. În continuare, în tabelul 1, pot fi remarcate argumente în favoarea activității în echipe și raporturile acestora cu activitatea individuală.

Tabelul 1. Comparabilitatea activității individuale și activității în echipe

Nr. crt.	Activitatea individuală (creativitatea individuală)	Activitatea în echipă (creativitatea de grup)
1	Operativitate în abordarea problemelor simple;	Operativitate în rezolvarea problemelor complexe;
2	Judecată independentă, dar comunicare limitată de cunoștințele și experiența individuală;	Judecată independentă, dar și dependentă de ideile și cunoștințele celorlalți membri ai grupului; acționează principiul comunicării nelimitate;

COLOCVIU ȘTIINȚIFIC CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
În memoriam Profesorului Viorel ȚURCANU, ediția II, 17 noiembrie 2023
Învățământul superior contabil: provocări și soluții
Teze

3	Gândire unilateral-explorativă, uneori marcată de prejudecăți și prea puțin disciplinată;	Gândire sistemică, multilateral-explorativă, dirijată flexibil și fără prejudecăți;
4	Capacitate limitată în producția de idei, de potențialul creativ individual;	Capacitate mărită în producția de idei, stimulată de acțiunea convergentă a mai multor indivizi cu potențial creativ;
5	Sistem de evaluare a ideilor dependent de nivelul competenței individuale, cu mare risipă de energie pentru recunoașterea lor socială și valorificare;	Sistem multicriterial de evaluare și clasificare a ideilor și forță în aplicarea și valorificarea noului;
6	Desfășurarea întregului proces este marcată de riscuri și teama eșecului	Grupurile tolerează riscul, având capacitate mărită de a evita eșecul, datorită șansei mărite de a găsi o soluție acceptabilă;
7	Dezvoltarea în perspectiva potențialului creator se realizează prin forțe proprii; șansa perfecționării este limitată.	Este o sursă inepuizabilă de stimulare a potențialului creator individual și colectiv; „spațiul de căutare a noului” se extinde continuu.

Sursă: http://www.anc.edu.ro/wp-content/uploads/2020/09/Investeste_in_oameni_PROGRAMUL_DE_FORMAR.pdf

În opinia autorului, specificul metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile studenților, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. De remarcat, că interacțiunea stimulează efortul și productivitatea studentului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și pentru autoevaluare. Studenții care lucrează în echipă la disciplina analizei economico-financiare sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual. În acest fel se dezvoltă capacitățile studenților de a lucra împreună ceea ce este important pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare. Echipa dă un sentiment de încredere, de siguranță și de antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul. Lucrul în echipă oferă studenților posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile; sporește interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând studenții pentru învățare.

Concluzii. În concluzie, dorim să menționăm că metodele didactice interactive solicită:

- timp mai îndelungat față de metodele expositive (de exemplu: timp de gândire acordat studenților, timp de interrelaționare, timp de expunerea a ideilor, timp de evaluare etc.);
- anumite aptitudini ale studenților de lucru în colaborare, dorință de socializare, capacități de comunicare și interrelaționare, precum și anumite resurse materiale adecvate.
- din partea profesorului, metodele interactive necesită mai mult efort de organizare a studenților, pentru a menține constant și pentru mai mult timp interesul studenților pentru activitate.

Considerăm, că în lipsa interesului de participare din partea studenților pentru a colabora și a lucra împreună, metodele interactive nu-și satisfac condițiile de eficiență și de eficacitate dorite. De asemenea, se renunță la folosirea metodelor interactive și în lipsa resurselor materiale adecvate, deoarece aceasta poate conduce la disconfort cu efecte nedorite asupra învățării.

Ținând cont de cele menționate, conchidem că, prin felul în care solicită răspunsuri la o problemă, prin felul în care organizează activitățile studenților, *profesorul* influențează comportamentul activ și creativ al studentului. Prin urmare, atitudinea activă și creatoare a studenților este o consecință atât a stilului de predare al profesorului, cât și a dorinței studentului de a cunoaște.

Referințe bibliografice

1. Crenguța Oprea, Programul de formare metode interactive de predare, învățare, evaluare. Editor: Inspectoratul Școlar al Județului Teleorman. Iunie, 2012. Disponibil: http://www.anc.edu.ro/wp-content/uploads/2020/09/Investeste_in_oameni_PROGRAMUL_DE_FORMAR.pdf
2. Lilia Grigoroș, Situația actuală și posibilități de modernizare a învățământului universitar contabil. Disponibil: <https://irek.ase.md/xmlui/handle/123456789/1678>